

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

5
років успіху

5 років успіху української адвокатури

Шановні адвокати! Дорогі друзі!

У листопаді 2017 року Національна асоціація адвокатів України святкує свій перший ювілей — 5 років діяльності. Це важлива дата для кожного члена нашої асоціації — зараз ними є понад 35 тисяч українських адвокатів.

З моменту створення молодого Української держави наша професійна спільнота виборювала справжню, а не декларативну незалежність інституту адвокатури, вимагала належного статусу в системі органів правосуддя. Консолідація довкола цінностей професії, прагнення досягнути законодавчого захисту прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності на рівні європейських країн, запроваджених високих кваліфікаційних стандартів стали мотивуючими чинниками для створення системи адвокатського самоврядування в Україні.

5 липня 2012 року був прийнятий новий закон “Про адвокатуру та адвокатську діяльність”, який вперше запровадив самоврядну модель української адвокатури. Закон врахував кращі західні практики організації адвокатури, втілював рекомендації ПАРЕ для України та задовільнив одну із умов для майбутнього укладання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Цей революційний законодавчий акт став перемогою не тільки для нашої професійної спільноти. Створення Національної асоціації адвокатів України — недержавної некомерційної професійної організації, яка об’єднує всіх адвокатів України та забезпечує виконання завдань адвокатського самоврядування — принесло очевидні переваги для всієї Української держави та її громадян. Ця реформа наблизилася Україну до європейських стандартів в сфері правосуддя та перетворила конституційне право кожного на професійну правничу допомогу у реальну можливість отримати фахового і невідконтрольного державі захисника.

Одночасно з інституційною розбудовою ми мали виконати великий масив нормативної роботи. Це і Правила адвокатської етики, прийняті за зразком європейських правничих асоціацій, і єдині вимоги до рівня кваліфікації адвокатів та доступу до професії, і роз’яснення профільного закону. НААУ активно бере участь у розробці судової реформи та широкому спектрі законопроектної діяльності парламенту, підтримуючи таким чином традиції активної участі адвокатури у процесах демократизації нашої країни.

НААУ утвердила авторитет інституту адвокатури всередині країни та здобула визнання у світі, ставши членом ключових європейських професійних організацій — Ради адвокатських та правничих товариств Європи, Міжнародної асоціації адвокатів та Міжнародної спілки юристів. Ми стали голосом адвокатської професії, виразником позиції консолідованої адвокатської спільноти, здобули повагу і довіру у суспільства, підвищили престиж адвокатської професії. Звітуючи про першу каденцію діяльності Національної асоціації адвокатів України ми можемо засвідчити гідний результат щоденних зусиль української адвокатської спільноти. Переконана, що розуміння відповідальності, відданість справі та цінностям професії і надалі слугуватимуть гарантією невідворотного розвитку в Україні європейського інституту адвокатури і високого рівня захисту прав громадян.

Адвокати, які працювали перші п’ять років у органах адвокатського самоврядування, фактично заклали основи нової моделі управління адвокатською професією. Можна без перебільшення сказати, що їхні результати — це частина новітньої історії української адвокатури, і нею варто пишатися.

З повагою,
Голова Національної
асоціації адвокатів
України, Ради адвокатів
України

Лідія Ізовітова

Пріоритетів діяльності НААУ

	I. Єдиний голос професії	3
	II. Інституційна спроможність	9
	III. Незалежність адвокатури	17
	VI. Захист для кожного адвоката	18
	V. Широкі можливості для професійного розвитку	21

I. ЄДИНИЙ ГОЛОС ПРОФЕСІЇ

НААУ уповноважена законом представляти адвокатуру у відносинах з органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями та міжнародними організаціями. Від імені адвокатури НААУ бере участь у законотворчих процесах, пов'язаних з розбудовою правової держави та здійсненням реформ. НААУ інформує широкий загал про діяльність адвокатського самоврядування, поширює правові знання, проводить та популяризує дослідження з історії української адвокатури, створює профільні видання та онлайн-ресурси.

НААУ стала
першою і є єдиною
загальноукраїнською
професійною
організацією, до якої
входять усі адвокати в
Україні.

17

**підписано
меморандумів про
співробітництво**

- Міністерство юстиції України
- Уповноважений Президента України з прав дитини
- Council of Bars and Law Societies of Europe (CCBE)
- Асоціація адвокатів Грузії
- Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
- Львівський національний університет імені Івана Франка
- Національний університет «Одеська юридична академія»
- Чернігівський національний технологічний університет
- Університет митної справи і фінансів
- Історичний факультет Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка
- Інститут кримінально-виконавчої служби
- Інститут права та психології Національного університету «Львівська політехника»
- Державний архів Тернопільської області
- ВГО «Асоціація правників України»
- ВГО «Спілка адвокатів України»
- Українська академія медіації
- ГО «Всеукраїнська Асоціація випускників Національного юридичного Університету імені Ярослава Мудрого»
- Громадська організація «Захист прав людини»
- ГО «Відкрита Україна»

НААУ є учасником судової реформи

- Міжнародні стандарти зобов'язують залучати НААУ як єдину професійну організацію адвокатів до розробки реформи адвокатури.
- Від початку незалежності Української держави адвокатура була активним учасником розробки демократичного профільного законодавства — законів «Про адвокатуру» 1992 року й «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» 2012 року, яким вперше в Україні запроваджено адвокатське самоврядування.
- Позачерговим з'їздом адвокатів, який відбувся у 2014 році, затверджено проект змін та доповнень до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також інших актів законодавства, що прямо або опосередковано стосуються адвокатської діяльності.
- Документ було скеровано до Міністерства юстиції України з метою його подальшого внесення на розгляд Кабінету Міністрів України. Крім того, законопроект направлявся до Ради Європи для отримання відповідних експертних висновків.
- З моменту створення у 2014 році при Президентові України Ради з питань судової реформи, НААУ відстоює право на участь у реформі системи правосуддя та інституту адвокатури.
- У березні 2016 року НААУ направила до Ради з питань судової реформи пропозиції змін до профільного закону за підсумками експертного обговорення за участі лідерів регіональних адвокатських спільнот та комітетів НААУ.
- Успіхом реформи правосуддя є запровадження на рівні Конституції виключного права адвокатів на представництво в судах. В результаті українська адвокатура здобула статус в системі правосуддя відповідно до стандартів країн «старої» Європи та випередила за темпами реформ окремі країни Східної Європи і СНД.
- Конституційні зміни 2016 року вперше надали право адвокатам на участь у конкурсі до нового Верховного суду.
- Закон «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 2012 року вперше передбачив обрання представників адвокатури до Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів та Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

**НААУ передає власний
унікальний досвід створення
незалежної організації на
пострадянському просторі.**

НААУ визнана у світі як єдина професійна організація в Україні

- З моменту заснування у 2012 році НААУ розпочала системну співпрацю з національними адвокатурами інших країн, ключовими інституціями та організаціями, які формують порядок денний юридичної професії.
- У 2015-2017 роках НААУ приєдналася до International Bar Association (IBA), The Council of Bars and Law Societies of Europe (CCBE), Union Internationale des Avocats (UIA).

- НААУ має свої представництва у 18 державах світу.
- Оперативним управлінням діяльності міжнародного напрямку займається Комітет НААУ з міжнародних зв'язків.
- Завдяки швидкому темпу реформування інституту адвокатури та активному розвитку адвокатського самоврядування, НААУ є лідером змін на теренах СНД та у Східній Європі.

НААУ співпрацює з іноземними адвокатурами та міжнародними організаціями

Рада адвокатських та
правничих товариств
Європи

Міжнародна
асоціація адвокатів

Міжнародна спілка
адвокатів

Німецький Фонд
міжнародного правового
співробітництва

Рада Європи

Посольство Великої
Британії в Україні

Німецька
Федеральна палата
адвокатів

DeutscherAnwaltVerein –
Спілка адвокатів
Німеччини

Bar Council of England and
Wales — Рада адвокатів
Англії та Уельсу

Правниче товариство
Англії та Уельсу

USAID – Агентство
США з міжнародного
розвитку

Американська
Асоціація Адвокатів

Асоціація адвокатів
Грузії

Республіканська колегія
адвокатів Білорусі

Національна асоціація
адвокатів Італії

Національна рада
адвокатів Франції

Асоціація Українських
правників Америки

Асоціація правників
Канади

Федерація правничих
товариств Канади

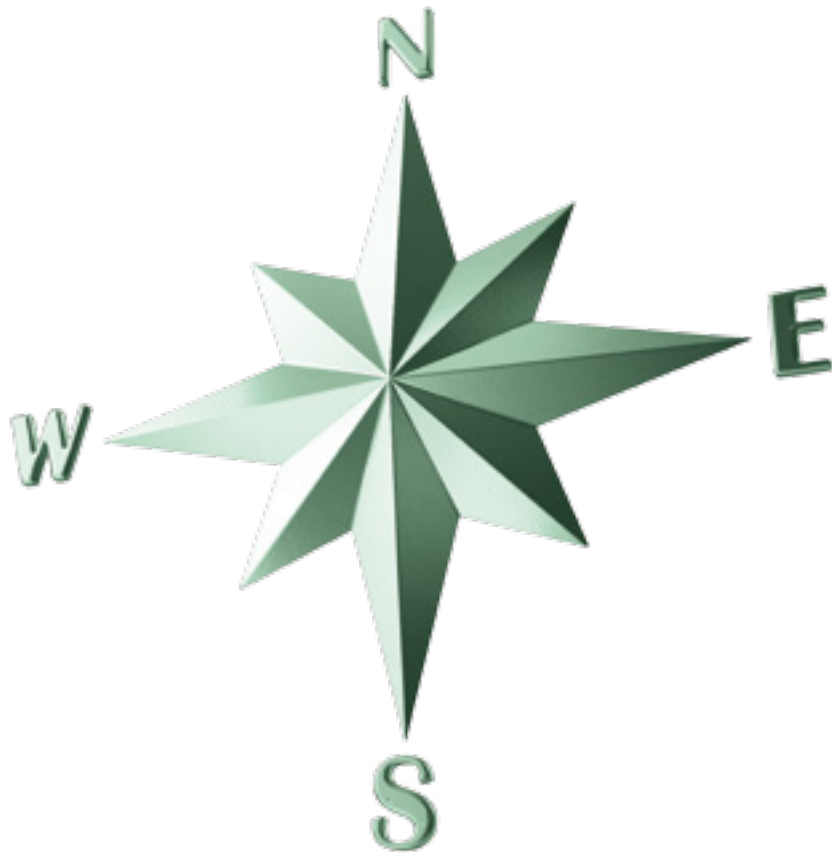

Національна асоціація
адвокатів Литви

НААУ розбудовує мережу представництв за кордоном

-
- **США** м. Нью-Йорк і штат Північна Кароліна
- **Словаччина** м. Братислава
- **Латвія** м. Рига
- **Кіпр** м. Ларнака
- **Франція** м. Канни та м. Страсбург
- **Угорщина** м. Будапешт
- **Росія** м. Москва
- **Польща** м. Варшава
- **Чехія** м. Прага
- **Туреччина** м. Стамбул
- **Ізраїль** м. Нетан
- **ОАЕ** м. Дубаї
- **Австралія** (штат Вікторія)
- **Мексика** м. Мехіко
- **Італія** м. Генуя та м. Мілан
- **Португалія** м. Лісабон
- **Греція** м. Афіни
- **Іспанія** м. Мадрид та м. Аліканте

Рішення про створення представництва НААУ за кордоном приймає Рада адвокатів України за поданням Комітету з міжнародних зв'язків

Представництво НААУ за кордоном:

- є офіційним представником української адвокатури у відносинах з адвокатурами інших країн, державними органами, науковими закладами, фізичними та юридичними особами
- співпрацює з іноземними дипломатичними представництвами в країні перебування
- налагоджує контакти із закордонними партнерами НААУ задля обміну досвідом між адвокатурами різних країн
- сприяє імплементації міжнародних норм і міжнародних стандартів адвокатської діяльності;
- заохочує іноземні органи адвокатського самоврядування, іноземні державні органи, підприємства, установи та організації для встановлення співробітництва із українською адвокатурою
- популяризує діяльність НААУ за кордоном та формує позитивний імідж української адвокатури
- організовує лекції, семінари, тренінги, конференції та інші інформаційно-освітні заходи
- діяльність представництв НААУ за кордоном здійснюється за рахунок коштів спонсорів/благодійних фондів. НААУ, РАУ не здійснює фінансування та не покриває витрати представництва НААУ за кордоном

II. ІНСТИТУЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Система органів адвокатського самоврядування вперше запроваджена в Україні у 2012 році та сформована завдяки консолідованим зусиллям адвокатської спільноти у демократичний та прозорий спосіб із чітким балансом повноважень між центром та регіонами.

НААУ забезпечує ефективну діяльність органів адвокатського самоврядування, заснованого на принципах виборності, гласності, обов'язковості рішень органів адвокатського самоврядування, підзвітності, заборони втручання у професійну діяльність адвоката.

У 2012 році проведено установчий з'їзд, який дав старт процесу створення єдиної професійної організації. За п'ять років діяльності:

- Демократичним шляхом створено цілісну систему органів адвокатського самоврядування.
- Сформовано нормативно-правову базу для стабільної діяльності самоврядування та розвитку адвокатської професії.
- Єдина професійна організація від початку створення здобула легітимність та довіру з боку адвокатської спільноти.

902 адвоката

обрані професійною спільнотою до складу органів адвокатського самоврядування регіонального та національного рівнів.

**Сформовано
113 органів**

адвокатського самоврядування.

До складу вищих колегіальних органів правосуддя України обрано:

Вища рада правосуддя – **3 представники**

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів – **1 представник**

Вища кваліфікаційна комісія суддів України – **1 представник**

Структура Національної асоціації адвокатів України

З'їзд адвокатів України – вищий орган адвокатського самоврядування

До складу з'їзду адвокатів України входять делегати, які обираються конференціями адвокатів регіонів шляхом голосування відносно більшістю голосів делегатів, які беруть участь у конференції.

З'їзд адвокатів України скликається Радою адвокатів України не рідше одного разу на три роки. З'їзд адвокатів України скликається у шістдесятиденний строк:

- за ініціативою Ради адвокатів України;
- на вимогу не менш як однієї десятої від загальної кількості адвокатів, включених до Єдиного реєстру адвокатів України;
- на вимогу не менш як однієї третини рад адвокатів регіонів;

З'їзд адвокатів України:

- обирає голову і заступників голови Ради адвокатів України, голову і заступників голови Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, голову і членів Вищої ревізійної комісії адвокатури та достроково відкликає їх з посад;
- затверджує статут Національної асоціації адвокатів України та вносить до нього зміни;
- затверджує правила адвокатської етики;
- затверджує положення про Раду адвокатів України, положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, положення про Вищу ревізійну комісію адвокатури;
- розглядає та затверджує звіти Ради адвокатів України, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, висновки Вищої ревізійної комісії адвокатури;
- обирає двох членів Вищої ради правосуддя;
- затверджує кошторис Ради адвокатів України, кошторис Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, затверджує звіт про їх виконання;

З'їзд адвокатів України може прийняти рішення про сплату щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, визначити напрями їх використання та відповідальність за несплату внесків.

4

з'їзди адвокатів
України

163

рішення З'їздів
адвокатів України

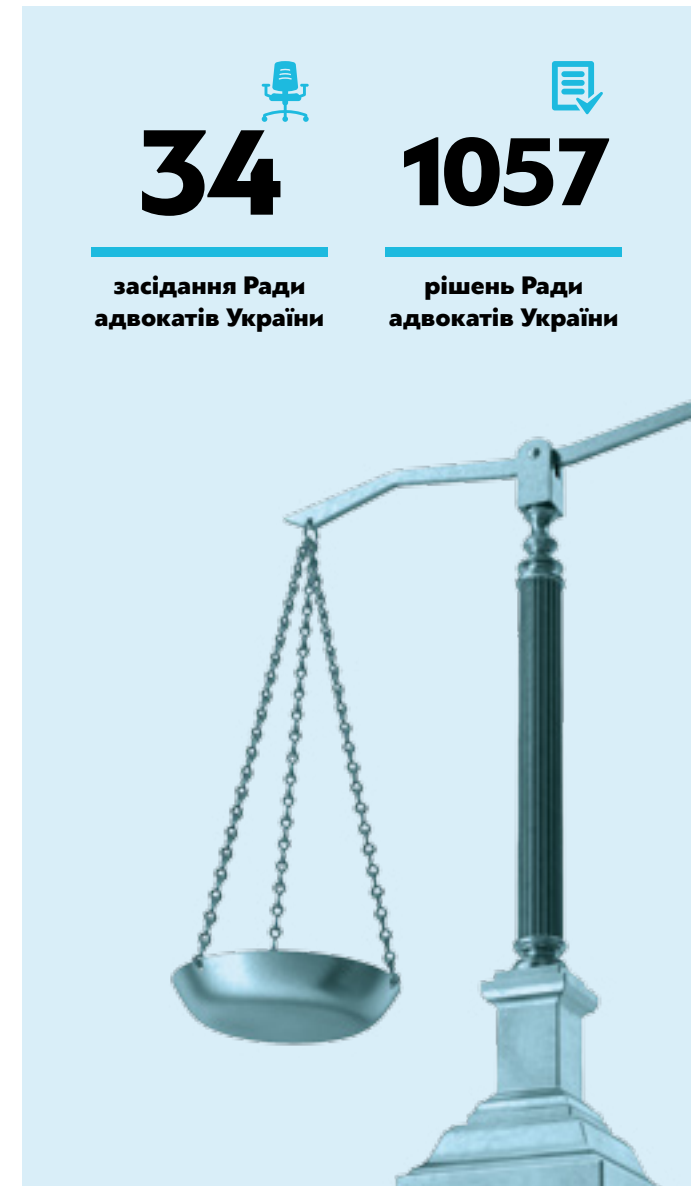
Рада адвокатів України

Рада адвокатів України – у період між з'їздами адвокатів України функції адвокатського самоврядування виконує Рада адвокатів України.

До складу Ради адвокатів України входить тридцять членів: по одному представнику від кожного регіону, голова та заступники голови. Рада адвокатів України підконтрольна і підзвітна з'їзду адвокатів України.

Рада адвокатів України:

- Забезпечує скликання та проведення з'їзду адвокатів України;
- Здійснює ведення Єдиного реєстру адвокатів України, здійснює контроль за діяльністю рад адвокатів регіонів щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України та надання витягів з нього;
- Затверджує регламент конференції адвокатів регіону, положення про раду адвокатів регіону, положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, положення про ревізійну комісію адвокатів регіону, положення про комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги;
- Встановлює розмір та порядок сплати щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, забезпечує їх розподіл і використання (якщо з'їздом адвокатів України прийнято рішення про сплату щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування та визначено напрями їх використання);
- Визначає розмір відрахувань кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури на забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури;
- Сприяє діяльності рад адвокатів регіонів, координує їх діяльність;
- Сприяє забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів;

Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури

Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури є колегіальним органом, завданням якого є розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, підконтрольна і підзвітна з'їзду адвокатів України та Раді адвокатів України.

До складу Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури входять тридцять членів, по одному представнику від кожного регіону, голова і два заступники голови, які обираються шляхом голосування з'їздом адвокатів України.

Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури:

- розглядає скарги на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури;
- узагальнює дисциплінарну практику кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури;

48

проведено засідань

1139

прийнято рішень
за результатами розгляду
скарг

4313

розглянуто звернень

44

постанови прийнято

Статистичні дані про діяльність ВКДКА з грудня 2012 р. до вересня 2017 р.

Вища ревізійна комісія адвокатури (ВРКА)

Контроль за фінансово-господарською діяльністю Національної асоціації адвокатів України, її органів, рад адвокатів регіонів, Ради адвокатів України, кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, діяльністю ревізійних комісій адвокатів регіонів покладено на ВРКА. Вища ревізійна комісія адвокатури підконтрольна і підзвітна З'їзду адвокатів України.

На виконання вимог чинного законодавства України, а саме:

- Податкового кодексу України;
- п. 4 статті 58 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»;
- Розділу IV Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- Порядку оприлюднення фінансової звітності органів адвокатського самоврядування, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 року № 253.

Секретаріат НААУ, РАУ щороку оприлюднює консолідовану фінансову звітність органів адвокатського самоврядування.

Вся фінансова звітність органів адвокатського самоврядування є доступною на офіційному сайті НААУ. Адвокати і всі зацікавлені особи можуть зручно та без будь яких перешкод ознайомитись з цією інформацією.

З 2012 по 2017 роки ВРКА 4 рази перевіряла НААУ та жодного разу не виявила порушень та зловживань

35

проведено засідань ВРКА

43

проведено виїзних
перевірок

66

затверджено висновків по
органах адвокатського
самоврядування

ГОЛОВА НААУ, РАУ

Керівник
Секретаріату НААУ, РАУ ★

Структура секретаріату НААУ, РАУ

Заступник керівника
Секретаріату НААУ, РАУ

Департамент забезпечення діяльності секретаріату НААУ, РАУ

Фінансовий відділ

- Бухгалтерія
- Бюджетування
- Фінансова звітність
- Нарахування зарплати
- Інше

Юридичне управління: ★

- Юридичний відділ
 - Робота з актами НААУ, РАУ (систематизація та комунікація з ЛЗ)
 - Розробка та контроль спільних міжвідомчих актів
 - Інше

Відділ представництва в судах

- Представництво в судах
- Інше

Адміністративний відділ

- Підтримка офісу
- Закупки
- Автопарк
- Інше

Відділ документообігу та діловодства

- Вхідна та вихідна кореспонденція
- Архів
- Інше

Відділ ІТ

- Підтримка веб-ресурсів
- Обслуговування серверів та мереж
- Інше

Відділ персоналу

- HR
- Інше

Департамент самоврядування

Відділ з питань адвокатського самоврядування

- Забезпечення діяльності РАУ
- Підготовка до З'їздів адвокатів України
- Координація роботи та комунікація з Вищими та регіональними ОАС
- Питання доступу до професії (кваліфікаційні процедури, стажування)
- Питання дисциплінарних процедур
- Інше

Відділ ЄРАУ

- Єдиний реєстр адвокатів України
- Щорічні внески
- Статистика
- Інше

Відділ підтримки роботи структурних одиниць НААУ

- Підтримка діяльності структурних одиниць НААУ, РАУ
- Супровід діяльності Благодійного Фонду НААУ, РАУ
- Координація та контроль за діяльністю Вищої школи адвокатури
- Забезпечення діяльності науково-консультативної ради
- Забезпечення діяльності Центру досліджень адвокатури і права
- Забезпечення діяльності UNBA Next Gen
- Представництва НААУ, РАУ за кордоном
- Забезпечення діяльності експертної ради
- Забезпечення діяльності номінаційного комітету
- Інше

Департамент комунікацій

Відділ зв'язків з громадськістю ★

- Відносини зі ЗМІ
- Соціальні медіа
- Спів/нюзрайтинг
- Копірайтинг
- Анкетування, обробка та аналіз результатів
- Інше

Відділ креативних сервісів

- Дизайн
- Макетування
- Веб-дизайн
- Інше

Відділ веб-ресурсів

- Розробка та підтримка веб-контенту
- Розсилки
- Інше

Видавничий відділ

- Підготовка та друк книг, методичних рекомендацій
- Підготовка промо- та інформматеріалів
- Підготовка та випуск Вісника НААУ
- Інформаційний бюлетень комітетів, секцій, робочих груп
- Новини судової практики
- Інше

Партнерська програма

- Координація та підтримка партнерських програм
- Інше

Інше

- Переклад
- Підтримка заходів НААУ
- Фотограф
- Інше

Департамент професії

Відділ забезпечення адвокатської діяльності

- Помічник адвоката
- Іноземні адвокати
- Свідчення про право на заняття адвокатською діяльністю
- Посвідчення адвоката
- Форми здійснення адвокатської діяльності
- Оподаткування адвокатської діяльності
- Ордер адвоката
- Центр кар'єри
- Питання ЄРАУ (подання інформації, витяги тощо)
- Менеджмент веб-кабінету адвоката
- Соціальні ініціативи для адвокатів
- Інше

Відділ супроводження секцій НААУ, РАУ

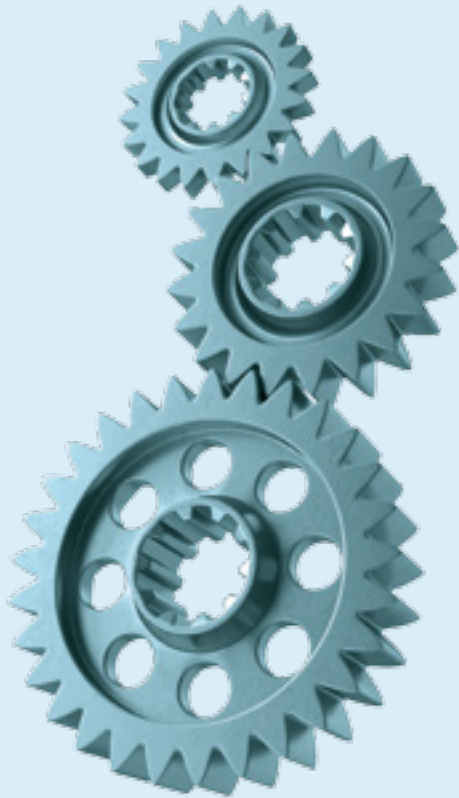
- З кримінального права та процесу
- З цивільного права та процесу
- З господарського права та процесу
- З адміністративного права та процесу
- З сімейного права
- З трудового права
- З земельного права
- З аграрного права
- З корпоративного права
- З податкового та митного права
- З міжнародного права
- Практика ЄСПЛ
- Практичні аспекти адвокатської діяльності
- З медіації
- З банківського, фінансового та страхового права
- З конституційного права
- З ІТ права
- З права інтелектуальної власності
- Інше

Відділ організації заходів

- Заходи НААУ, РАУ
- Підвищення кваліфікації
- Засідання РАУ (логістика)
- З'їзди адвокатів України (логістика)
- Інше

★ — Пряме підпорядкування голові НААУ, РАУ

В НААУ функціонує 14 комітетів

- Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності
- Комітет з міжнародних зв'язків
- Комітет з питань адвокатської етики
- Комітет з питань стратегічного розвитку та визначення пріоритетних напрямків діяльності НААУ
- Комітет законотворчих ініціатив з питань адвокатської діяльності
- Комітет захисту прав людини
- Комітет медичного і фармацевтичного права та біоетики
- Комітет з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки
- Комітет з питань координації надання правової допомоги учасникам антитерористичної операції, членам їх сімей та переселенцям
- Комітет з питань безоплатної правової допомоги
- Комітет експертного забезпечення адвокатської діяльності
- Комітет по наближенню системи адвокатури України до європейських правових стандартів
- Комітет з питань медіації
- Комітет з питань фізичної культури та спорту

III. НЕЗАЛЕЖНІСТЬ АДВОКАТУРИ ШЛЯХОМ ЗМІЦНЕННЯ САМОВРЯДУВАННЯ

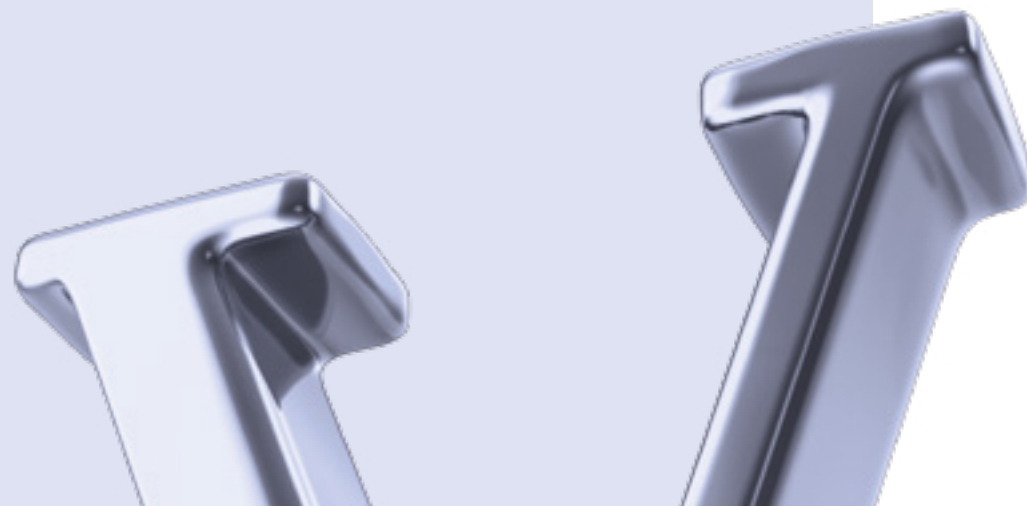
Незалежність адвокатської професії та її самоврядність визнаються як Рекомендаціями Ради Європи від 25 жовтня 2000 року, так і Основними принципами ООН щодо ролі адвокатів (14 грудня 1990 року). Хартія основних принципів європейської юридичної професії та Кодекс поведінки європейських адвокатів визнають незалежність професії та її самоврядність ключовими цінностями.

Захист від будь-яких спроб державного втручання у регулювання адвокатури та діяльність адвокатів є одним з пріоритетів НААУ.

Саморегулювання та незалежність інституту адвокатури забезпечено шляхом:

- Надання кожному адвокату права обирати та бути обраним до органів адвокатського самоврядування свого регіону або національного рівня. До складу органів адвокатського самоврядування можуть бути обрані лише адвокати. Для обрання до органів адвокатського самоврядування необхідно мати 5 років стажу та бути внесеним до ЄРАУ
- Створення регіональних органів адвокатського самоврядування як окремих юридичних осіб з окремим бюджетом та повним спектром повноважень. НААУ не втручається у діяльність регіональних органів адвокатського самоврядування та в професійну діяльність адвокатів

- Надання адвокатурі виключного права на встановлення кваліфікаційних вимог для входження у професію, визначення порядку підвищення кваліфікації та застосування дисциплінарних процедур стосовно діючих адвокатів. Практична реалізація цих повноважень покладена на КДКА та ВКДКА
- **Затвердження Правил адвокатської етики є виключною компетенцією з'їзду адвокатів**
- **Ведення Єдиного реєстру адвокатів є виключним повноваженням Ради адвокатів України**
- **Обов'язковим характером рішень органів адвокатського самоврядування для всіх адвокатів**
- **Самофінансуванням системи адвокатського самоврядування за рахунок щорічних внесків адвокатів**

IV. ЗАХИСТ ДЛЯ КОЖНОГО АДВОКАТА

Порушення прав захисників та гарантій адвокатської діяльності

— один із найбільших викликів для реалізації цілей НААУ як організації та для розбудови незалежної європейської адвокатури в Україні.

З 2013 року при НААУ працює Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності, який, зокрема, займається індивідуальними випадками порушень прав адвокатів. НААУ регулярно звертається до керівництва держави та правоохоронних органів, міжнародних організацій як з приводу окремих прецедентів порушень, так і щодо спроб обмеження прав адвокатури як конституційного інституту.

Тематика захисту прав адвокатів винесена на рівень суспільної дискусії та на міжнародний рівень.

Для цілодобового реагування на порушення прав адвокатів працює «гаряча лінія».

Програмне забезпечення “Legal Alarm” для протидії порушенням прав адвокатів

НААУ підписала Угоду про використання програмного забезпечення “Legal Alarm”

Програмне забезпечення дає технічну можливість зробити дистанційний виклик для повідомлення про вчинення протиправних дій стосовно адвоката та отримати правову допомогу в такій ситуації. Додаток також передає дані геолокації, з яких можна дізнатися про місце перебування адвоката, що потребує допомоги.

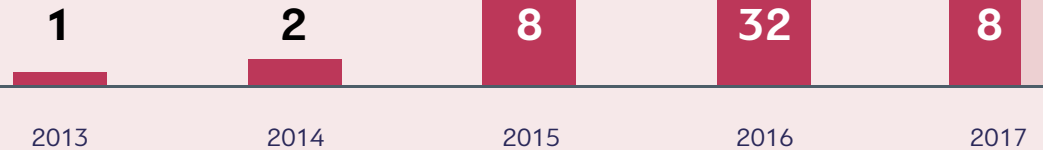
Мобільний додаток Legal Alarm доступний для членів НААУ на безоплатній основі.

Захист для кожного адвоката

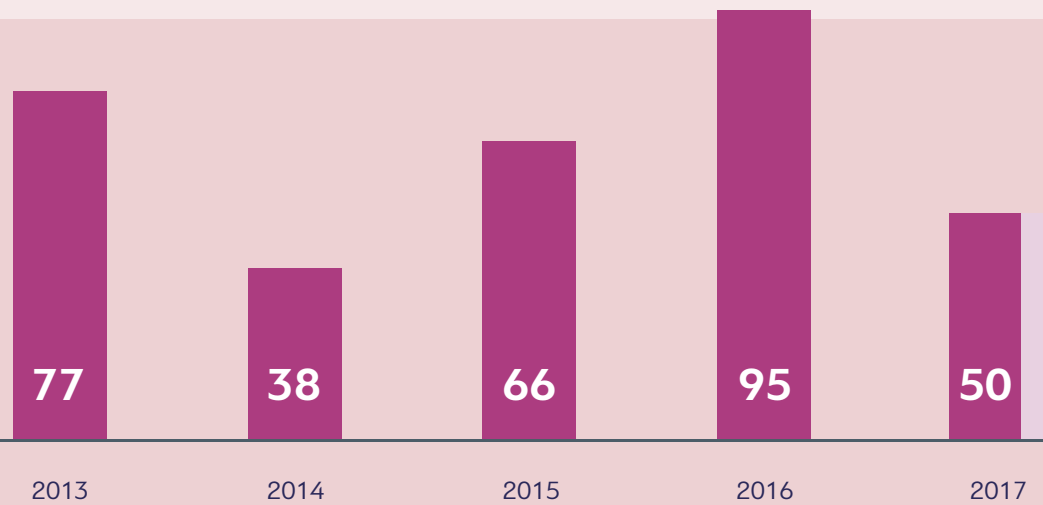
51

захід Комітету Захисту прав
адвокатів у 2013-2017рр.

326

звернень щодо порушення
прав адвокатів у 2013-2017рр.

На початку 2016 року НААУ вперше було підготовлено **Звіт про порушення прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності**,

в якому було проаналізовано та узагальнено статистику порушень професійних прав починаючи з 2013 року з показниками кількості вбивств та посягань на життя адвоката, кримінальних переслідувань, фізичних розправ, погроз, знищення майна, обшуків, негласних слідчих дій та допитів адвоката у справах де адвокат є захисником. Вказаний звіт було опубліковано двома мовами: українською та англійською. Документ скеровано до всіх правоохоронних органів, Президента України та європейських правозахисних організацій.

Документ містить висновки та пропозиції НААУ для ефективного усунення порушень професійних прав і гарантій адвокатів та для посилення захисту прав людини й принципу верховенства права в Україні. Звіт виданий друком українською та англійською мовами.

2017 року видана Аналітична довідка Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності «Про стан дотримання гарантій адвокатської діяльності в Україні» систематизована інформація про типові порушення, наведено конкретні приклади та рекомендації щодо виправлення ситуації.

У листопаді 2016 при Комітеті було створено цілодобове функціонування номеру телефону «гарячої лінії» та «гарячу кнопку» у вигляді додатку до мобільного пристрою для невідкладного повідомлення адвокатом про порушення його професійних прав черговому Комітету. В результаті співпраці з Радами адвокатів регіонів, при кожній РАР було визначено відповідальну особу, який надходитиме інформація про вчинення стосовно адвоката тих чи інших протиправних дій для подальшого вжиття заходів реагування. Ведеться відповідна статистика порушень.

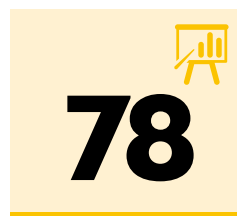

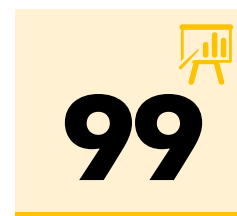
У. ШИРОКІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ АДВОКАТІВ

НААУ проводить системну роботу з підвищення кваліфікації адвокатів — організаційні, нормативні, експертні напрямки покладені на спеціальний департамент НААУ. Відповідно до Меморандуму з Радою правничих та адвокатських товариств Європи домовлено про взаємне визнання кваліфікаційних заходів у європейських країнах. НААУ підтримує видання методичної літератури, розробки з історії адвокатури, які курує Центр досліджень адвокатури і права при НААУ. Створено комітети, які предметно займаються конкретними напрямками розвитку адвокатури, Вищу школу адвокатури, мережу представництв за кордоном. Кожен адвокат має можливість реалізувати себе як професіонал, зробити свій внесок у діяльність будь-якої з перелічених структур.

Підвищення кваліфікації та навчання адвокатів (2012-2017 рр.)

проведено
семінарів та
тренінгів НААУ

проведено семінарів
та тренінгів спільно
з іншими організа-
ціями

адвокатів, що взяли
участь

видано сертифікатів
про підвищення
кваліфікації

Експертна рада з питань акредитації та сертифікації забезпечує високу якість заходів підвищення кваліфікації адвокатів

видано методичних
матеріалів

сертифіковано
експертів

акредитовано
заходів

років успіху

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АДВОКАТУРИ

Від римської традиції до українського самоврядування

- Зародження правової системи, і, відповідно, адвокатури, у сьогодишньому розумінні цього терміну на території сучасних українських земель розпочалося від заснування міст держав Північного Причорномор'я як носіїв римської правової традиції у VII–V ст. до н. е. та могутньої української держави кінця IX – середини XIII ст. – Київської Русі.
- **XVI-XVIII ст.** – становлення адвокатури українського зразка, формування традицій адвокатської практики, українських адвокатських династій.
- **XIX-XX ст.** – період «Адвокатської доби». Адвокати – провідники українського суспільства, просвітники, громадські діячі, економісти, меценати, кооператори, політики, парламентарі, державники.

1917-1920-і рр. XX ст. — час національно-визвольних змагань українського народу за незалежність. Адвокати — президенти, голови урядів, міністри, мери міст, депутати парламентів тощо. Саме адвокати зробили вирішальний внесок для проголошення Акту Злуки 22 січня 1919 р. та об'єднання українських земель в єдину, соборну державу.

Адвокат

Євген Петрушевич

03.06.1863 — 29.08.1940

Президент Західно-Української Народної Республіки

Адвокат

Андрій Лівіцький

09.04.1879 — 17.01.1954

Президент Української Народної Республіки в екзилі

Адвокат

Кость Левицький

18.11.1859 — 12.11.1941

Прем'єр-міністр і міністр фінансів Західно-Української Народної Республіки

Адвокат

Степан Витвицький

13.03.1884 — 09.10.1965

Президент України у екзилі

Адвокат

Сидір Голубович

06.03.1873 — 12.01.1938

Другий прем'єр міністр ЗУНР, міністр судівництва

Адвокат

Степан Баран

25.01.1879 — 04.07.1953

Голова уряду (прем'єр-міністр) УНР в екзилі

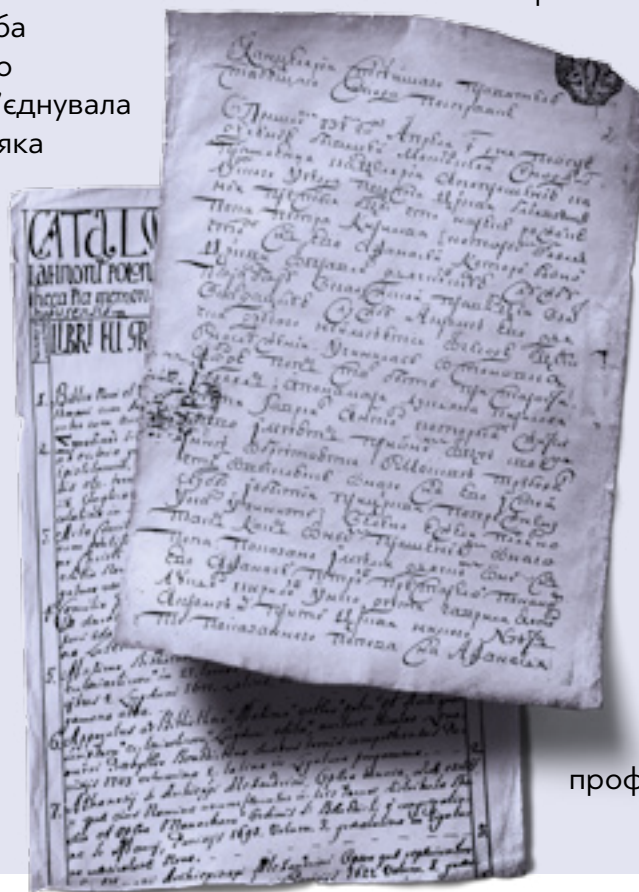
Історичний експурс

Історія створення органів адвокатського самоврядування

- **1918 р.** – перша спроба створити професійну організацію українських адвокатів, проте в силу політичних обставин і втрати української державності цей задум не вдалося реалізувати.
- **1923 р.** – створення Союзу Українських Адвокатів у Львові – друга спроба створення органів адвокатського самоврядування. Організація об'єднувала усіх адвокатів Східної Галичини, яка була під юрисдикцією Польщі, мала чітко регламентовану структуру, власні правила адвокатської етики, свій часопис, була фактично, прототипом органів адвокатського самоврядування, однак проіснувала тільки до Другої світової війни.
- **1945-1992 р.** – період радянської адвокатури, характерний незахищеністю адвокатів, обмеженістю їхніх прав, відсутністю повноцінного функціонування інституту адвокатури.

Боротьба за незалежність інституту адвокатури з моменту проголошення незалежності України

- **1992 р.** – прийнято закон «Про адвокатуру», який регулював тільки статус адвоката, діяльність регулювалась державою.
- **1995 р.** – Парламентська Асамблея Ради Європи у своїх рекомендаціях щодо вступу України до РЄ рекомендувала заснувати асоціацію адвокатів на національному рівні.
- до 2012 року у Верховній Раді було зареєстровано щонайменше 5 законопроектів про адвокатуру та адвокатську діяльність, проте усі вони були відхилені.
- **5 липня 2012 р.** – прийнято Закон України № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», розроблений у відповідності до рекомендацій ПАРЕ та висновків Венеціанської комісії. Створення єдиної професійної організації адвокатів – Національної асоціації адвокатів України – відповідало умовам подальшого підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Законом визначено, що адвокатура України є недержавним самоврядним інститутом, який забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання своєї організації та діяльності.

років успіху

● 2012	26
● 2013	28
● 2014	37
● 2015.....	39
● 2016.....	42
● 2017	46

2012 рік

5 липня 2012 р. прийнято Закон України № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», розроблений у відповідності до рекомендацій ПАРЕ та висновків Венеціанської комісії. З ухваленням Закону Україна виконала одне з ключових зобов'язань перед Радою Європи, відображених у резолюціях Парламентської Асамблеї Ради Європи, зокрема, пункті 10 Резолюції 1346 (2003) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Виконання Україною своїх обов'язків та зобов'язань» від 29 вересня 2003 року, підпункті 7.3.6 пункту 7.3 Резолюції 1755 (2010) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Функціонування демократичних інституцій в Україні» від 4 жовтня 2010 року). Створення єдиної професійної організації адвокатів – Національної асоціації адвокатів України – відповідало умовам подальшого підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Законом визначено, що адвокатура України є недержавним самоврядним інститутом, який забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання своєї організації та діяльності.

На виконання закону вперше в новітній історії України було побудовано незалежну систему органів адвокатського самоврядування, до складу якої увійшли виключно адвокати.

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

17 листопада 2012 року **заснована Національна** **асоціація адвокатів** **України, яка об'єднала** **усі органи адвокатського** **самоврядування**

Проведено 27 установчих конференцій адвокатів регіонів, на яких:

- Сформовано персональний склад рад адвокатів регіонів та регіональних кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури
- Сформовано склад ревізійних комісій адвокатів регіону
- Обрано представників регіонів до Ради адвокатів України та Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури

Проведено установчий з'їзд адвокатів України, на якому:

- Обрано керівництво НААУ, РАУ, ВКДКА та ВРКА
- Затверджено Правила адвокатської етики
- Затверджено Порядок ведення Єдиного реєстру адвокатів України
- Встановлено розмір та порядок сплати щорічних внесків адвокатів
- Визначено офіційний сайт РАУ
- Затверджено Положення про ордер на надання правової допомоги

2013 рік

Створено:

Секретаріат НААУ – є постійно діючим органом, що забезпечує статутну діяльність НААУ та функції, покладені на Раду адвокатів України. Основними завданнями Секретаріату є організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності НААУ, Ради адвокатів України, а також підготовки та проведення з'їздів адвокатів України. Секретаріат забезпечує взаємодію РАУ, Голови НААУ та його заступників з органами адвокатського самоврядування, місцевими, всеукраїнськими і міжнародними об'єднаннями адвокатів, адвокатськими об'єднаннями, адвокатськими бюро та адвокатами, державними органами, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, фізичними особами.

2013 рік

Створено:

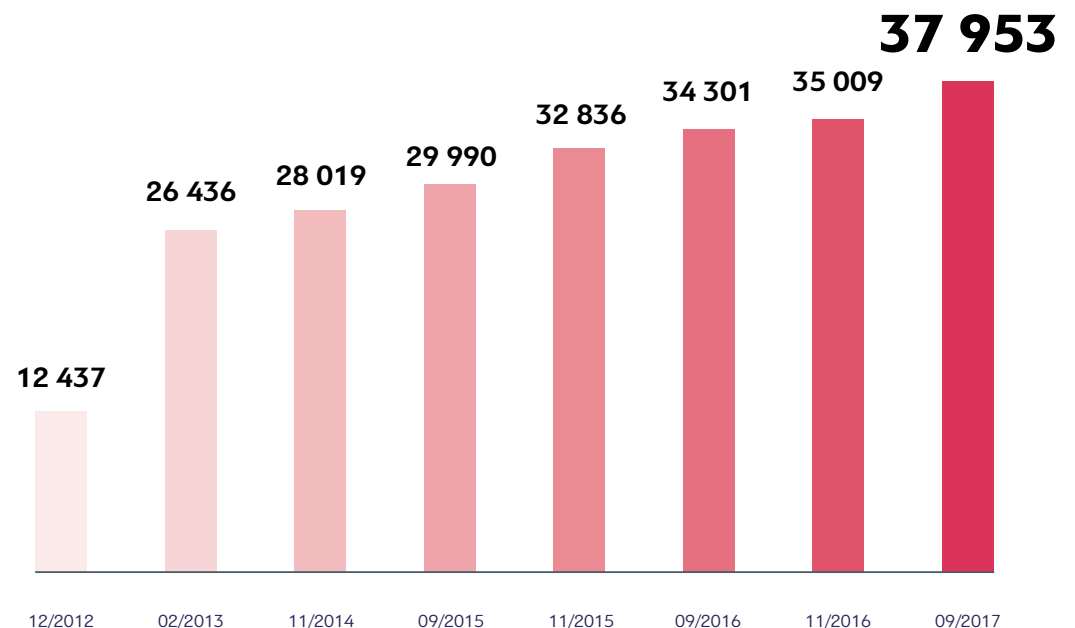
Єдиний реєстр адвокатів України (ЄРАУ)

ЄРАУ – це електронна база даних, яка містить відомості про:

- чисельність і персональний склад адвокатів України,
- адвокатів іноземних держав, які набули право на заняття адвокатською діяльністю в Україні
- організаційні форми адвокатської діяльності кожного адвоката.

**За роки діяльності
НААУ (2012 – 2017)
кількість адвокатів
зросла у 3 рази**

- Наявність відомостей у ЄРАУ є обов'язковим для участі адвоката у кримінальному провадженні;
- Дані зберігаються на виділених серверах з резервним копіюванням;
- Зберігаються електронні копії усіх документів;
- Діє дворівневий принцип внесення та контролю відомостей, що виключає будь-які маніпуляції та зловживання. 23 адміністратори першого рівня* вносять відомості на регіональному рівні;
- 3 адміністратори другого рівня* перевіряють та затверджують дані на центральному рівні;
- НААУ проводить тренінги для адміністраторів ЄРАУ;

*У зв'язку з проведенням АТО на території Донецької, Луганської областей та анексії Криму відомості про адвокатів цих регіонів вносяться адміністраторами другого рівня

2013 рік

Створено:

Науково-консультативну раду НААУ – є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, завданнями якого є розробка науково-обґрунтованих рекомендацій з питань, пов'язаних з:

- набуттям права на заняття адвокатською діяльністю, організаційними формами адвокатської діяльності;
- видами адвокатської діяльності, правами і обов'язками адвокатів, гарантіями адвокатської діяльності;
- зупиненням та припиненням права на заняття адвокатською діяльністю; дисциплінарною відповідальністю адвоката;
- адвокатським самоврядуванням та здійсненням в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави.

Науково-консультативна рада покликана сприяти зміцненню та розвитку інституту адвокатури в Україні. До завдань Науково-консультативної ради також належать визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень у галузі адвокатури і адвокатської діяльності та сприяння підвищенню кваліфікації адвокатів України.

Створено:

Центр досліджень адвокатури і права – центр співпрацює з науковими центрами, науковими інституціями, вищими навчальними закладами, загальноосвітніми школами, ліцеями, гімназіями, правничими та громадськими організаціями України і зарубіжжя. З моменту створення з ініціативи Центру:

6

видано книг про українську адвокатуру та її історію

8

книг готуються до друку

10

проведено наукових заходів

17

зроблено наукових досліджень та апробацій наукових результатів

1

загальноосвітній школі присвоєно ім'я адвоката (Раковецька загальноосвітня школа I-II ступенів імені адвоката Бориса Козубського) Тернопільська область, Збаразький район, с. Раковець.

5

розроблено навчальних програм для середніх та вищих навчальних закладів

10

проведено наукових заходів

12

вийшло в радіо ефір програм «Адвокатура в історії України»

32

партнери серед вищих та середніх навчальних закладів України і Польщі, державних органів, архівів та музеїв

Створено:

Методичну раду при НААУ

Створено:

Експертну раду з питань акредитації та сертифікації щодо підвищення кваліфікації адвокатів

– постійно діючий колегіальний робочий орган НААУ, на який покладено організаційно-методичне забезпечення акредитації заходів з підвищення кваліфікації адвокатів та організаторів таких заходів, сертифікацію осіб, які допускаються до таких заходів в якості доповідачів, лекторів, тренерів або експертів, та проведення власне акредитацій та сертифікацій. Експертна рада координує роботу рад адвокатів регіонів з питань підвищення кваліфікації адвокатів; проводить заходи з підвищення кваліфікації адвокатів спільно з Радою адвокатів України, радами адвокатів регіонів, Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури, кваліфікаційно-дисциплінарними комісіями адвокатури регіонів та центрами підвищення кваліфікації адвокатів; встановлює порядок та форми підвищення кваліфікації адвокатів. До повноважень Експертної ради також віднесено надання рекомендацій та акредитаційних стандартів щодо розробки вищими навчальними закладами III та IV рівнів державної акредитації професійних програм підвищення кваліфікації адвокатів.

За результатами проведення акредитації або сертифікації Експертна рада видає організаторам заходу з підвищення кваліфікації адвокатів та особам, що допускаються до участі в заході з підвищення кваліфікації адвокатів в якості доповідачів, лекторів, тренерів або експертів, відповідний сертифікат.

2013 рік

Створено:

Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності

– перший з 14-ти комітетів, які працюють при НААУ. У відповідь на зростання загроз для дотримання законних професійних прав та гарантій адвокатської діяльності був утворений для забезпечення необхідних умов ефективного та якісного виконання адвокатами своїх професійних обов'язків.

Основні завдання Комітету:

- створення і систематичне вдосконалення необхідних заходів оперативного реагування при порушенні законних прав та інтересів адвокатів, а також гарантій адвокатської діяльності;
- розгляд звернень адвокатів, які стосуються діяльності Комітету;
- представництво інтересів адвокатів у правоохоронних органах, органах державної влади, підприємствах, установах, організаціях, судах, громадських об'єднаннях;
- вжиття заходів щодо усунення державними органами та органами місцевого самоврядування, іншими суб'єктами порушень професійних прав та гарантій адвокатської діяльності; внесення пропозиції щодо усунення виявлених порушень і недоліків та притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у допущених порушеннях;
- проведення роз'яснювальної роботи серед адвокатської спільноти, щодо способів та практики самостійного захисту своїх прав та гарантій адвокатської діяльності;
- аналіз дотримання законності правоохоронними органами під час проведення слідчих дій відносно адвоката;
- участь у розробці та реалізації системи заходів, які проводяться у взаємодії з правоохоронними органами щодо захисту життя, здоров'я, честі, гідності, майна адвокатів і членів їх сімей від злочинних посягань, інших протиправних дій;
- розвиток міжнародного співробітництва в галузі захисту прав адвокатів у частині запобігання та протидії правопорушенням, пов'язаним із здійсненням адвокатської діяльності;

Створено:

Комітет з міжнародних зв'язків – постійно діючий колегіальний до-
радчий орган при НААУ, діяльність якого націлена на розвиток міжнародних контактів
української адвокатури та формування позитивного іміджу в світі. До завдань Комітету
віднесено розвиток та підтримання відносин між Національною асоціацією адвокатів
України та міжнародними організаціями, адвокатурами інших країн. На Комітет покладе-
но завдання з оперативного управління міжнародною діяльністю НААУ, розвитку та коор-
динації мережі представництв НААУ за кордоном.

**Зусиллями Комітету НААУ увійшла до ключових міжнародних професійних органі-
зацій адвокатів:**

- **Ради адвокатських та правничих товариств Європи (Council of Bars and Law Societies of Europe, CCBE)**
- **Міжнародної асоціації адвокатів (International Bar Association, IBA)**
- **Міжнародної спілки адвокатів (Union Internationale des Avocats, UIA)**

**Розвиток відносин з партнерськими організаціями за кордоном відкрив можливості
не лише для вивчення кращого досвіду організації діяльності адвокатури, але і за-
безпечив широку міжнародну підтримку у відстоюванні прав адвокатів в Україні.** Як
у випадках індивідуальних порушень, так і системних змін, що загрожують незалежності
всієї адвокатури, НААУ має надійну підтримку через інструмент інтервенційних листів між-
народних професійних організацій, які адресовані до керівництва Української держави.
НААУ та Комітет з міжнародних зв'язків проводять перемовини з Департаментом кон-
сульської служби МЗС України щодо підписання Меморандуму, що покликаний, зокрема,
сприяти практичній реалізації консульського захисту прав і законних інтересів громадян
України, дослідженням, розробці та поширенню інформації, що спрямована на підвищен-
ня рівня знань про законодавство конкретної іноземної держави, забезпечити сприяння,
консультативної та методологічної допомоги в отриманні інформації щодо особливо-
стей законодавства іншої країни, у реалізації права наших співвітчизників на звернення до
компетентних органів країни перебування та ін.

2013 рік

Затверджено:

- **Меморандум про співпрацю між НААУ та Міністерством юстиції України про співпрацю в сфері надання безоплатної правової допомоги – документ заклав основу для залучення НААУ до реформування системи БПД в Україні.** В результаті спільних зусиль Комітету НААУ з питань БПД, Координаційного центру надання правової допомоги та громадського сектору у 2017 році Радою адвокатів України було схвалено нові Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у цивільному, адміністративному процесі та представництва у кримінальному процесі. В рамках реформи скасовано дискримінаційні умови залучення адвокатів до системи БПД. Конкурс для адвокатів замінений на співбесіду. Посилено права адвокатів та гарантії адвокатської діяльності. З 2018 р. оплата за надану правову допомогу зросте вдвічі.
- **Порядок дій з питань забезпечення адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів**
- **Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України**

- **Порядок включення адвоката іноземної держави до ЄРАУ** – систему допуску адвокатів іноземних держав до здійснення адвокатської діяльності на території України запроваджена на виконання рекомендацій європейських експертів Спільної програми Європейського Союзу та Ради Європи «Прозорість та ефективність судової системи України» (Експертний висновок щодо проекту Закону України «Про адвокатуру» від 13 жовтня 2009 року), а також Венеціанської комісії та Дирекції з питань правосуддя та людської гідності у складі Генеральної Дирекції з прав людини та верховенства права Ради Європи (Спільний висновок щодо проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» № 632/2011 від 18 жовтня 2011 року).
- Програму проходження стажування
- Порядок оприлюднення фінансової звітності органів адвокатського самоврядування
- Порядок допуску до професії
- Символіку Національної асоціації адвокатів України
- Заохочувальні відзнаки та нагороди НААУ
- Зразок свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

Проведено:

8 засідань Ради адвокатів України

2013 рік

Офіційний сайт:

200 тис.

відвідувачів за
останній рік

Facebook:

24 тис.

охоплення сторінки
на тиждень

YouTube:

150 відео

на каналі

Офіційний веб-сайт НААУ та Бюлетень «Вісник Національної асоціації адвокатів України» – рішеннями Ради адвокатів України про створення основних інформаційних платформ НААУ гарантовано принцип відкритості та прозорості діяльності органів адвокатського самоврядування.

1,5 млн.

в середньому
переглядів за рік

4000

охоплення допису
на тиждень

330 тис.

переглядів

13 тис.

підписників e-mail
розсилки

6

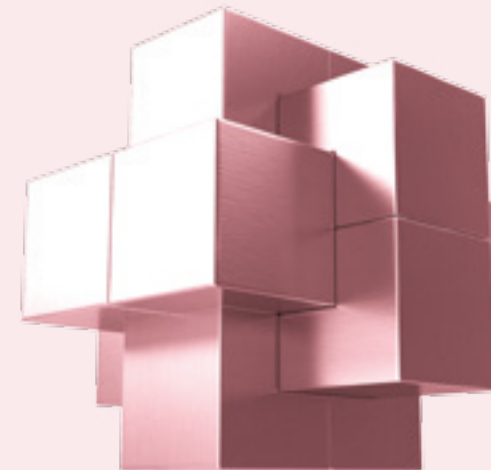

інформаційних заходів
у 2016 р.

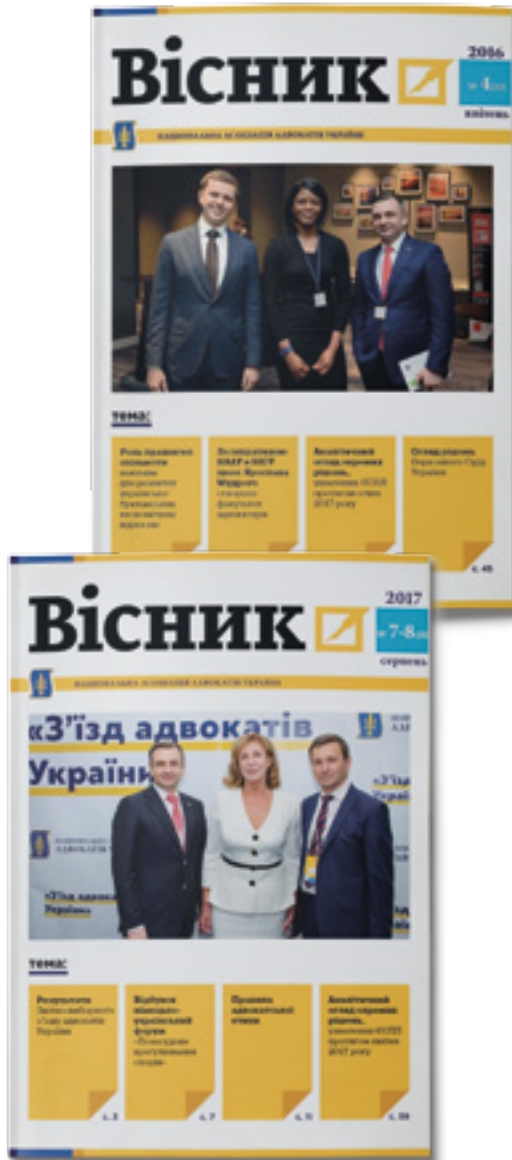
6

інформаційних заходів
у 2017 р.

2013 рік

За 5 років:

39

випусків

до

96

сторінок у випуску*

наклад

4,6 тис.

примірників кожного випуску*

- НААУ проводить прес-конференції, круглі столи, активно співпрацює з юридичними, загальнонаціональними та регіональними ЗМІ;
- проводить відкриті засідання всіх органів адвокатського самоврядування;
- оперативно відповідає на запити ЗМІ, звернення адвокатів та громадян. Через офіційні онлайн-ресурси НААУ інформує про діяльність органів адвокатського самоврядування, можливості участі у заходах з підвищення кваліфікації адвокатів;
- публікує статистичну звітність про діяльність органів адвокатського самоврядування всіх рівнів;
- веде відкриту онлайн-базу нормативно-правових актів НААУ;
- веде Єдиний реєстр адвокатів України, доступний для всіх користувачів Інтернету;
- щорічно оприлюднює фінансову звітність;
- публікує авторські статті адвокатів;
- представляє офіційну позицію адвокатури у форматі відкритих звернень та заяв. У 2015-2016 роках НААУ оприлюднила 8 тематичних звітів та 4 щорічні звіти про фінансову діяльність. Подальше розширення каналів комунікації та інформаційних можливостей направлене на розвиток інтерактивної взаємодії з аудиторією (опитування, вебінари, онлайн-реєстрацію на заходи) та більше залучення адвокатів до інформаційних активностей НААУ.

Проведено:

III З'їзд адвокатів України

- Рішеннями з'їзду дообрано членів Вищої ревізійної комісії адвокатури
- Обрано представника адвокатури до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
- Затверджено проект змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» – рішенням позачергового з'їзду адвокатів затверджено консолідовану версію змін до профільного закону. Надалі текст отримав позитивні висновки експертів Ради Європи та був скерований до Міністерства юстиції як єдина позиція адвокатури України щодо подальшої реформи профільного законодавства.

Створено

- **Комітет з питань стратегічного розвитку та визначення пріоритетних напрямків діяльності Національної асоціації адвокатів України** – діяльність Комітету націлена на сприяння професійного розвитку адвокатів, визначення пріоритетних напрямків діяльності єдиної професійної організації адвокатів в Україні і підвищення ролі інституту адвокатури в українському та міжнародному суспільствах. За участі Комітету напрацьовано Стратегію розвитку НААУ до 2020 року.
- **Комітет з питань адвокатської етики** – основним принципом роботи Комітету визначено принцип медіації між сторонами конфлікту/проблемної ситуації. Комітет надає роз'яснення та привертає увагу до проблематики застосування Правил адвокатської етики, здійснює певний контроль дотримання професійного етичного кодексу, надає консультації щодо оцінки поведінки адвокатів у спірних ситуаціях застосування Правил. Члени комітету беруть участь у семінарах з підвищення кваліфікації адвокатів, що організовуються НААУ. Розроблені нові лекційні програми та електронні презентації для більш комфортного наочного сприйняття лекцій. З 2016 року відбуваються зустрічі представників комітету з регіональними органами адвокатського самоврядування для обговорення актуальних питань професійної етики.
- **Комітет з питань координації надання правової допомоги учасникам АТО, членам їх сімей та переселенцям**
- **Благодійний фонд допомоги адвокатам**

26

адвокатам надано
допомогу

> 130 тис. грн.

загальна сума допомоги

Національна асоціація адвокатів України, як неприбуткова організація, не має права розподіляти (виділяти) наявні в неї кошти серед своїх членів, у тому числі надавати фінансову допомогу адвокатам. Бюджет благодійного фонду формується виключно за рахунок внесків меценатів та благодійників.

2014 рік

Українські адвокати отримали можливість бути визнаними солісіторами Англії та Уельсу

за умови успішного проходження екзамену за схемою QLTS. Британська Установа з питань регулювання діяльності в сфері надання юридичних послуг (Solicitors Regulation Authority, SRA) за заявкою НААУ включила Україну до переліку юрисдикцій, що задовольняють вимогам Трансферної схеми для кваліфікованих юристів (адвокатів) в інших юрисдикціях (Qualified Lawyers Transfer Scheme; QLTS). Наявність схеми QLTS відкрила юридичний ринок Англії для адвокатів України. SRA є самоврядною організацією солісіторів Англії та Уельсу, яка відповідає за регулювання професійної поведінки понад 125 000 солісіторів та інших уповноважених осіб в більш ніж 11 000 фірм, а також корпоративних юристів приватного та публічного секторів. QLTS – створена для адвокатів інших юрисдикцій серія тестів на здобуття права здійснювати адвокатську діяльність в Англії та Уельсі як коротший шлях отримання кваліфікації солісітора в цих юрисдикціях порівняно зі стандартною процедурою. Схема QLTS гарантує, що юрист, який здобув кваліфікацію в іншій юрисдикції, володіє необхідним рівнем знань та навичок кваліфікованого солісітора Англії та Уельсу.

Затверджено:

Меморандум про співробітництво між НААУ та Національним юридичним університетом ім. Ярослава Мудрого – документ закладає рамкову основу для співпраці з провідним юридичним навчальним закладом України. З ініціативи НААУ та на підставі цього Меморандуму в університеті створено окремий факультет адвокатури. Перший набір студентів відбувся 2017 року за освітніми напрямками «бакалавр» та «магістр». Освітні програми на цьому факультеті будуть спрямовані на поглиблене вивчення навчальних дисциплін, які пов'язані з організацією роботи адвокатів та адвокатських об'єднань, взаємовідносин із органами публічної влади, судами та органами, що забезпечують правопорядок, участі адвоката у кримінальному, цивільному, адміністративному й господарському судочинстві. Практику зі спеціальності студенти будуть проходити у Національній асоціації адвокатів України, в Раді адвокатів Харківської та інших областей. До навчального процесу залучатимуться практикуючі адвокати шляхом проведення відкритих майстер-класів. У рамках співпраці між Університетом та НААУ також передбачається відкриття Кабінету історії адвокатури Харківщини, запровадження нормативної дисципліни з історії адвокатури, проведення щорічних студентських та викладацьких конференцій, видання наукових збірників тощо.

Затверджено:

- Регламент Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури
- Щорічні внески адвокатів які мобілізовані для проходження військової служби, та адвокатам-переселенцям
- Видача дублікатів та складення іспитів для адвокатів Криму, Севастополя, Донецької та Луганської областей
- Спрощений порядок складення кваліфікаційного іспиту (звільнено від письмового іспиту) осіб, які отримали інвалідність, внаслідок повної втрати зору

Створено:

- Новий офіційний веб-портал НААУ

Проведено:

- 6 засідань Ради адвокатів України

Проведено:

III З'їзд адвокатів України (2-4 етапи)

- Рішеннями з'їзду здійснено кадрові ротації у Раді адвокатів України та Вищій кваліфікаційно-дисциплінарній комісії адвокатури
- Обрано представників адвокатури до Вищої ради юстиції та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
- Затверджено заявку на членство НААУ у Раді правничих та адвокатських товариств Європи (CCBE) та Міжнародної асоціації адвокатів з наданням згоди на застосування Правил професійної етики CCBE
- З'їзд адвокатів України звернувся до Президента України, Кабінету міністрів та Верховної Ради, Міністра юстиції та міжнародних організацій щодо проблемних питань безоплатної правової допомоги

Міжнародна конференція «Ремісник чи професіонал?»

Представництво адвокатами в судових провадженнях – організована спільно Національною асоціацією адвокатів України за підтримки трьох потужних організацій – представників професійних юридичних європейських спільнот: Міжнародної асоціації адвокатів (IBA), Ради адвокатських та правових товариств Європи (CCBE) та Європейської фундації адвокатів (ELF).

НААУ досягла домовленості з Федеральною палатою адвокатів Німеччини про врегулювання процедур взаємного доступу до професії адвоката в Україні та Німеччині. Українські адвокати отримали можливість бути включеними до реєстру адвокатів Німеччини на підставі документів, що підтверджують право на зайняття адвокатською діяльністю в Україні та за наявності фактичного місця роботи в німецькому адвокатському бюро/конторі.

Адвокат іноземної держави має право практикувати на території Німеччини виключно з питань права України та міжнародного права. Такий адвокат не має права надавати правову допомогу клієнтам на території Німеччини з питань німецького права.

Створено:

- **Комітет захисту прав людини**
- **Комітет з питань безоплатної правової допомоги.** Комітет здійснює моніторинг функціонування та розвитку системи безоплатної правової допомоги в Україні, розробляє проекти змін до законодавства України про безоплатну правову допомогу.
- **Комітет експертного забезпечення адвокатської діяльності**
- **Щорічний конкурс на кращий адвокатський доробок**
- **Музей адвокатури і права**

2015 рік

Створено:

Вищу школу адвокатури – створена на підставі рішення Ради адвокатів України з метою здійснення наукової діяльності, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації адвокатів. На даному етапі ведеться підготовка 18 освітніх програм за такими напрямками:

- Кримінальне право та процес
- Цивільне право та процес
- Сімейно право
- Експертна діяльність
- Медіація
- Право інтелектуальної власності
- Підготовка до складання адвокатського іспиту
- Адвокатська майстерність
- Захист прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності

Вища школа адвокатури зареєструвала періодичні видання – наукові журнали «Науковий часопис Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України», «Прецедентне право Європейського суду з прав людини», а також всеукраїнську газету адвокатів «Адвокатська газета». За підтримки ВША здійснено видання «Кваліфікаційний (адвокатський) іспит» у 17 книгах, до роботи над яким залучено понад 50 провідних науковців та практиків з усіх сфер правничої діяльності. Готується до друку видання «Стандарти адвокатури».

Створено:

**Іноземні представництва у
Сполучених Штатах Америки,
Словацькій Республіці, Латвійській
Республіці.**

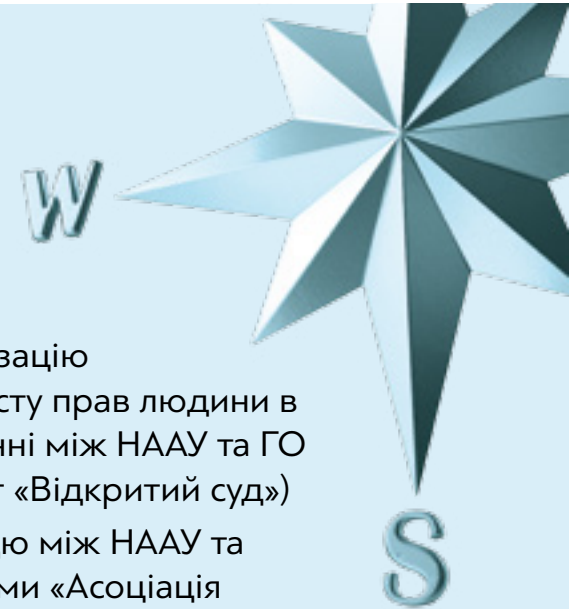
Затверджено:

- Порядок подання органами адвокатського самоврядування статистичної звітності про результати діяльності
- Положення про помічника адвоката
- Свідоцтва про підвищення кваліфікації адвокатом
- Сплату щорічного внеску за 2014-2015 роки адвокатами Донецької та Луганської областей
- Меморандум про співпрацю з Асоціацією адвокатів Грузії
- Меморандум про співпрацю з Львівським національним університетом ім. І. Франка

- Угоду про практичну реалізацію положень Декларації захисту прав людини в кримінальному провадженні між НААУ та ГО «Відкрита Україна» (проект «Відкритий суд»)
- Меморандум про співпрацю між НААУ та громадськими організаціями «Асоціація правників України», «Асоціація адвокатів України», «Захист прав людини» та Спілкою адвокатів України
- Меморандум про співпрацю між НААУ й Інститутом права та психології Національного університету «Львівська політехніка»
- Меморандум про співпрацю між НААУ та Інститутом кримінально-виконавчої служби

Проведено

6 засідань Ради адвокатів України

2016 рік

Українська адвокатура домоглася запровадження виключного права на представництво в судах — з 30 вересня 2016 року набули чинності зміни до Конституції України в частині правосуддя. В результаті судової реформи запроваджено виключне право адвокатів на представництво в судах. З 1 січня 2017 року виключно адвокати будуть представниками в Верховному суді, з 2018 — у спеціалізованих і апеляційних судах, з 2019 практика пошириться на суди першої інстанції, з 2020 року інтереси державних органів в судах представлятимуть тільки адвокати.

Новація для адвокатури введена конституційними змінами насамперед в інтересах ефективного захисту прав громадян. В результаті такої реформи всі будуть поставлені в рівні умови в суді і будуть звертатися до професійних захисників.

Виняткове право адвокатів на представництво в судах — принцип, який діє в США і переважній більшості європейських країн. Багато в чому його адаптація — заслуга й української адвокатури, яка просувала і підтримувала цю реформу, а також отримувала консультації іноземних партнерів щодо її практичної реалізації.

Національна асоціація адвокатів України надавала свій позитивний експертний висновок до Конституційного Суду з приводу цієї реформи саме як впровадження європейської практики. Виключне право адвокатів на представництво в судах надає українській адвокатурі рівний статус в системі правосуддя з адвокатурами старих європейських країн. При цьому Україна випередила з цією реформою багато країн Східної Європи і СНД.

Європейські партнери НААУ, насамперед Рада адвокатських і правових співтовариств Європи, схвально оцінили цю реформу в Україні. Цей успіх української адвокатури вселяє віру в нас з боку міжнародних партнерів. Саме такі результативні зусилля зміцнюють у Європі нашу репутацію як молоді амбітної та ефективної професійної організації, а також мотивують європейців на подальшу практичну підтримку наших реформаторських кроків.

НААУ приєдналася до Ради адвокатських та правових товариств Європи (ССВЕ)

- ССВЕ — міжнародна неприбуткова організація, заснована у 1960 році. “Голос правничої професії”, який говорить від імені понад 1 мільйона адвокатів Європи та асоціацій адвокатів 45 країн. Україна стала 11 членом ССВУ із статусом спостерігача.
- ССВЕ є визнаним представником адвокатури у відносинах з інституціями ЄС та Радою Європи, міжнародними організаціями по всьому світу. Через співпрацю з Європарламентом та Єврокомісією організація має вплив на розробку законодавства про адвокатуру та кримінальне і корпоративне законодавство, надає інформацію про зміни процедур у Європейському суді та ЄСПЛ.

Переваги членства у ССВЕ:

- Розширений міжнародний інструментарій
- Захист професійних прав
- Посилена експертна підтримка реформування адвокатури
- Більше можливостей для навчання і обміну досвідом адвокатської діяльності та самоврядування
- Активізація контактів з колегами по всій Європі

Створено:

- **Комітет законотворчих ініціатив з питань адвокатської діяльності**
- **Комітет з питань медіації**
- **Комітет з питань фізичної культури і спорту**

Іноземні представництва у Республіці Кіпр, Французькій Республіці, Угорщині, Російській Федерації, Республіці Польща, Турецькій Республіці, в Королівстві Іспанія, Об'єднаних Арабських Еміратах, Австралії, Мексиканських Сполучених Штатах, Італійській Республіці

2016 рік

Затверджено:

Звіт про діяльність НААУ у 2015 році – перший повний звіт про діяльність всієї системи органів адвокатського самоврядування. У формі інфографіки подано статистичну інформацію, фінансову звітність, особливості функціонування та динаміку змін у ЄРАУ, масштаби роботи з підвищення кваліфікації адвокатів. Документ виданий друком українською та англійською мовами.

Звіт про порушення прав адвокатів в 2012-2016 роках

консолідує інформацію про численні порушення професійних прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності в Україні, загрози забезпечення права на захист та права на

справедливий суд в Україні. Документ містить висновки та пропозиції НААУ для ефективного усунення порушень професійних прав і гарантій адвокатів та для посилення захисту прав людини й принципу верховенства права в Україні. Звіт виданий друком українською та англійською мовами.

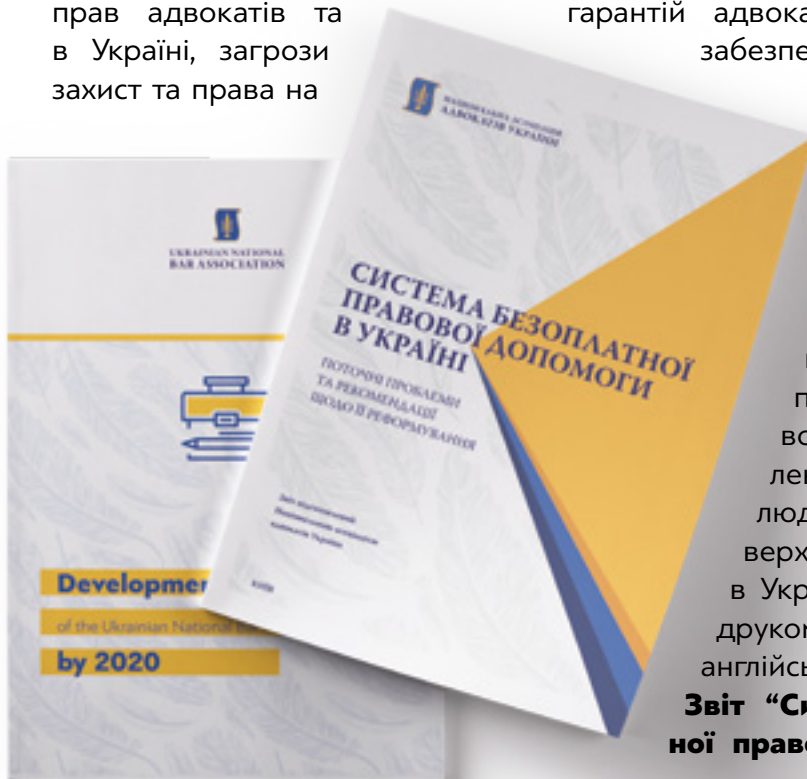
Звіт “Система безоплатної правової допомоги в

Україні: поточні проблеми та рекомендації щодо її реформування”

оприлюднено у травні 2016 року як відповідь на системні недоліки системи БПД. НААУ вказала на неефективність, бюрократичність та обмеження прав людини і професійних прав адвокатів. Документ містить комплексні пропозиції НААУ щодо реформування системи БПД у відповідності до європейських стандартів.

Стратегію розвитку Національної асоціації адвокатів України до 2020 року – документом визначено такі стратегічні цілі і завдання НААУ, як:

- розбудова сильної, згуртованої та авторитетної організації, з широкими можливостями участі адвокатів у діяльності органів самоврядування на національному та регіональному рівнях
- залучення адвокатури до розробки конституційних змін, судової реформи
- вдосконалення системи правового регулювання професійних прав та обов’язків адвокатів, забезпечення гарантій адвокатської діяльності. Запровадження ефективних механізмів притягнення до відповідальності посадових осіб за порушення гарантій незалежності адвокатів.
- якісна зміна системи професійного розвитку та підвищення кваліфікації адвокатів
- спрощення доступу громадян до безоплатної правової допомоги
- розвиток співпраці з міжнародними професійними організаціями адвокатів

Започатковано:

- **Партнерську програму НААУ** – вперше розроблена програма партнерства з НААУ передбачає формати ділової співпраці для учасників ринку юридичних, банківських та страхових послуг у статусі:
 - Генерального партнера НААУ
 - Партнера НААУ
 - Партнера секції НААУ
 - Партнера заходу
 - Партнера-банку
 - Партнера-страхової компанії
 - Генерального партнера Вищої школи адвокатури
 - Партнера «Вісника Національної асоціації адвокатів України»
 - Партнера видання/ книги
- **Національну програму «Увіковічення пам'яті про адвокатів України»**
- **Результати складення/не складення кваліфікаційного іспиту відтепер публікуються на офіційному сайті НААУ**

Проведено:

- **9 засідань Ради адвокатів України**
- **I Українсько-Німецький форум адвокатів**, проведений спільно НААУ та Федеральною палатою адвокатів Німеччини за підтримки Німецького Фонду міжнародного правового співробітництва. Форум був присвячений регулюванню ринку юридичних консультацій в Німеччині та в Україні; виключному праву адвокатів на представництво у судах; страхуванню професійної відповідальності.
- **II Українсько-Німецький форум адвокатів**, проведений спільно НААУ та Федеральною палатою адвокатів Німеччини за підтримки Німецького Фонду міжнародного правового співробітництва. Захід присвячений особливостям доступу до правосуддя в Німеччині та Україні та наданню безоплатної правової допомоги. Окрема увага була приділена процесу призначення безоплатного захисника в кримінальному провадженні.

- Національний футбольний турнір серед адвокатів **«Кубок UNBA 2016»**. Кращі гравці турніру увійшли до складу збірної команди українських адвокатів яка вперше представила Україну на чемпіонаті світу з футболу серед адвокатів «MundiAvocat 2016» та виграла бронзовий кубок цих міжнародних змагань.

Затверджено:

- Оновлену програму складення кваліфікаційного іспиту
- Положення про зразки бланків посвідчення адвоката України та інших посвідчень
- Меморандум про співробітництво між НААУ та Державним архівом Тернопільської області

Забезпечено:

- **Реалізацію адвокатами з обмеженими фізичними можливостями (інвалідами) права на професійну діяльність.** Визначено статус технічних асистентів для таких адвокатів

Проведено звітно-виборний з'їзд адвокатів:

Рішеннями звітно-виборного з'їзду:

- **Лідія Ізовітова** вдруге обрана головою Ради адвокатів України (за посадою Голови Національної асоціації адвокатів України);
- **Валентин Гвоздій** вдруге обраний Заступником Голови Ради адвокатів України;
- затверджено звіт Ради адвокатів України;
- затверджено звіт Вищої кваліфікаційно–дисциплінарної комісії адвокатури;
- **Любов Крупнова** та **Андрій Місяць** обрані Заступниками Голови ВКДКА;
- затверджено висновки Вищої ревізійної комісії адвокатури;
- **Максима Болдіна** обрано Головою ВРКА;
- обрано членів ВРКА;
- внесено зміни до Статуту НААУ;
- затверджено **Правила адвокатської етики** в новій редакції;
- внесено зміни до Положення про ВКДКА;
- затверджено звіт про виконання кошторису Ради адвокатів України, Національної асоціації адвокатів України;
- затверджено звіт про виконання кошторису Вищої кваліфікаційно–дисциплінарної комісії адвокатури;
- затверджено кошторис Ради адвокатів України, Національної асоціації адвокатів України;
- затверджено кошторис Вищої кваліфікаційно–дисциплінарної комісії адвокатури;

Резолюції з'їзду:

- З'їзд звернувся до Президента України з приводу неприпустимості наступу на адвокатуру
- Резолюція стосовно БПД закликає до незалежності системи від держави, скасування дискримінаційних конкурсів для адвокатів, визначення чітких критеріїв для надання БПД громадянам
- Резолюція про зміни до закону про адвокатуру та адвокатську діяльність закликає зробити реформу прозорою та посилити адвокатське самоврядування, права та гарантії адвокатської діяльності. Резолюція також передбачає подання законопроекту про зміни до профільного закону від НААУ
- З'їзд звернувся до Верховної Ради із закликом не підтримувати законопроект, яким пропонується спростити доступ до адвокатської професії для працівників правоохоронних органів

Створено:

- Комітет з медичного, фармацевтичного права та біоетики
- Комітет з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки
- Комітет по наближенню адвокатури до європейських правових стандартів
- Іноземні представництва в Сполучених Штатах Америки, в Державі Ізраїль, Португалії, Чехії, Іспанії

Проведено:

- 10 засідань Ради адвокатів України
- “English Law Day Forum in Kyiv” – захід організували Правниче товариство Англії та Уельсу, Посольство Великої Британії в Україні, Національна асоціація адвокатів України та Британсько-Українська правнича асоціація
- НААУ і Рада адвокатських та правничих товариств Європи (CCBE) провели спільну міжнародну конференцію в Києві “Права та обов'язки адвоката під час слідчих дій”
- В Одесі відбувся Національний футбольний турнір серед адвокатів «Кубок UNBA 2017» за участю 19 регіональних команд.

Затверджено:

-
- ASSEMBLEIA LEGISLATIVA DO ESTADO DO RIO GRANDE DO SUL
- 3BIT**
Observatório de Indicadores
- 2016**

49

Місія та Візія НААУ

- Сприяти розвитку та незалежності адвокатського самоврядування в Україні.
- Сприяти зміцненню ролі та авторитету інституту адвокатури в українському суспільстві, підвищенню статусу професії адвоката та суспільної довіри до неї.
- Представляти інтереси адвокатури у відносинах з органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями та міжнародними організаціями.
- Сприяти підвищенню рівня правової культури громадян.
- Сприяти залученню адвокатури до процесу законотворення та впровадження правових реформ.
- Захищати професійні права адвокатів та забезпечувати гарантії адвокатської діяльності.
- Сприяти підвищенню рівня професійної підготовки та підвищення кваліфікації адвокатів, а також забезпечувати дотримання етичних стандартів діяльності адвокатів.

НААУ – сильна та авторитетна професійна організація, яка служить адвокату, професії та суспільству, що здобула національне і міжнародне визнання, є ефективним інструментом захисту прав громадян, гарантом незалежного статусу та професійної свободи кожного адвоката в Україні.

Зміст

5 РОКІВ УСПІХУ УКРАЇНСЬКОЇ АДВОКАТУРИ	1
5 ПРІОРИТЕТІВ ДІЯЛЬНОСТІ НААУ	2
I. Єдиний голос професії	3
НААУ є учасником судової реформи.....	4
НААУ визнана у світі як єдина професійна організація в Україні.....	5
НААУ співпрацює з іноземними адвокатурами та міжнародними організаціями.....	6
НААУ розбудовує мережу представництв за кордоном	7
II. Інституційна спроможність	9
Структура Національної асоціації адвокатів України	10
З'їзд адвокатів України	11
Рада адвокатів України.....	12
Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури.....	13
Вища ревізійна комісія адвокатури (ВРКА).....	14
Структура секретаріату НААУ, РАУ	15
В НААУ функціонує 14 комітетів.....	16
III. Незалежність адвокатури	17
IV. Захист для кожного адвоката	18
V. Широкі можливості для професійного розвитку адвокатів.....	21
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АДВОКАТУРИ.....	22
Історичний експурс.....	23

5 РОКІВ УСПІХУ.....	25
2012 рік.....	26
2013 рік.....	28
2014 рік.....	37
2015 рік.....	39
2016 рік.....	42
2017 рік.....	46
МІСІЯ ТА ВІЗІЯ НААУ	49

